

ENHET
Enheten för Avtalsfrågor
HANDLÄGGARE
Lena Persson

DATUM
2022-11-28
ERT DATUM
Ert datum

DIARIENUMMER
20220300
ER REFERENS
A2022/01193

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

LOs yttrande gällande De regionala skyddsombudens roll i arbetsmiljöarbetet SOU 2022 nr 47

LO delar utredningens bedömning och beskrivning av den samlade regionala skyddsombudsverksamheten, med slutsatsen att verksamheten uppnår sitt syfte på ett ändamålsenligt sätt. Ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete är nödvändigt för att förebygga ohälsa, arbetsplatsolyckor och dödsolyckor och där har regionala skyddsombud ett viktigt uppdrag att företräda, främja och skydda arbetstagare på små arbetsplatser. Med arbetsmarknaders utveckling över tid, med fler företag med färre än femtio anställda, ökar behovet av att utöva regionala skyddsombudsverksamhet. Detta för att fler arbetstagare ska få rätten att bli representerade och få stöd i arbetsmiljöarbetet på sin arbetsplats i enlighet med arbetsmiljölagen. Med Arbetsmiljöverkets stora omarbetning av föreskriftssystemet som snart ska börja gälla, kommer regionala skyddsombud och deras kunskaper att behövas än mer, och vara en resurs för få den nya regelstrukturen implementerad i verkligheten i lokal samverkan ute på arbetsställena.

LO välkomnar lagda författningsförslag om utökat tillträdesrätt för regionalt skyddsombud med förslaget om ikraftträdande 1 januari 2024 vilket kommer kunna möjliggöra en utökad verksamhet. LO anser att med nu tre väl utförda utredningar, vilka samtliga har landat i slutsatsen att regionala skyddsombud bör ges utökat tillträdesrätt, finns det inte längre några rimliga skäl att inte gå vidare med författningsförslaget enligt SOU 2022:47, 1:1.

LO är enig i att det statliga bidraget behöver höjas men att höjningen bör räknas upp rejält sett till utredningens låga beräkning. Höjningen måste till oavsett om utökat tillträdesrätt blir aktuellt eller inte. 30 miljoner totalt över tid är inte i närheten av vad som egentligen krävs, sett till hur omfattande den regional skyddsombudsverksamheten är i befintlig utformning.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA WWW.LO.SE
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Med 2021 år redovisning som grund, nyttjades 204 miljoner till verksamheten varav 110,5 miljoner var statens bidrag, resterande 93,5 miljoner fick förbunden själva skjuta till för att få till en bra verksamhet.

Med utökad tillträdesrätt kommer verksamheten att omfatta minst 30 procent fler arbetsställen där nya kontakter ska etableras och sedermera bedriva verksamhet som ska bibehållas över tid. Fortfarande med 2021 års verksamhet som grund, beräknas ökade kostnaderna för detta landa på 265,2 miljoner. Efter tre år enligt förslaget, skulle statens bidrag motsvara 140,5 miljoner. Kvarvarade 124,7 miljoner medför fortsatt en merkostnad för förbunden på 31,2 miljoner för en bibehållen verksamhetsnivå. Utredningen slår fast att det inte är rimligt att en ännu högre kostnad, sett till idag, läggs på förbunden. Faktum att beakta är att över tid har årsarbetskrafterna för LO-förbunden i uppdraget stadigt minskat sedan 2013, från 248 till dagens 216, vilket främst skett som konsekvens av ekonomisk resursbrist. LO anser att staten snarast måste öka bidraget och det är kraftigt. Ökningen måste var relevant och i linje med de faktiska kostnaderna förbunden har. Utan det riskerar även den verksamhetsnivån som nu är att minska ytterligare sett till årsarbetskrafter. Att staten subventionerar företagen för regionala skyddsombudsverksamhet är både lämpligt och rimligt, men inte att facken på samma sätt ska fortsätta subventionera företagen ekonomiskt på den nivån de gör idag. Det är inte rimligt att förbunden ska ta ytterligare kostnadsökningar.

LO delar utredningens bedömning om att regionala skyddsombud inte ska åläggas ytterligare funktion i sitt uppdrag i syftet att motverka arbetslivskriminalitet och arbetskraftsexploatering. Det skulle sannolikt försvåra möjligheten att bygga upp den tillit som krävs för att få till goda samverkansformer som är nödvändigt i rollen som regionalt skyddsombud. Därtill bedöms det kunna skapa ökad säkerhetsrisk kopplad till person som skulle bli svår att hantera för förbunden. Att vara regionalt skyddsombud är ett uppdrag som är mer krävande och mer utsatt än andra uppdrag, då de kan mötas av hot vid arbetsplatsbesök. Det bör upparbetas närmare kontakter och ske mer samverkan mellan regionala skyddsombud och Arbetsmiljöverkets A-krimcenter, för att ha tillgång till aktuell information.

Utredningen ger därtill konkreta och bra förslag på hur Arbetsmiljöverkets verksamhet kan förbättras, genom tydligare instruktioner från regeringen som komplettering till de uppdrag de redan har. Det gäller att stärka upp rapporteringskravet kring insatserna till små företag, att fortsätta utveckla informationsutbytet och samverkansformerna med parterna och branschaktörer. Särskilt bra och viktigt är förslaget om att regeringen bör uppdraga till Arbetsmiljöverket att i samråd med de fackliga parterna ta fram en ny modell för redovisningen av den regionala skyddsombudsverksamheten. LO instämmer i att redovisningen måste bli relevant på sådant sätt att informationen kan nyttjas till en förbättrad verksamhet.

Slutligen föreslår utredningen ett utökat samarbete mellan parterna och mellan fackförbund. Fackförbunden försöker redan idag att samverka med varandra där de kan. Olika branscher har olika utmaningar och förutsättningar där bara förbunden själva kan avgöra vad som är möjligt och lämpligt att samverka kring för bästa tänkbara verksamhet. LO står bakom att olika samverkansformer mellan parterna är viktiga, att det sker, inte minst när det gäller arbetsmiljön. Parterna har redan ett gemensamt ansvar för att samverkan ska fungera. Det sker i större och mindre utsträckning på olika sätt redan idag, men kan alltid förbättras. LO delar utredningens bedömning om att en bättre samverkan skulle bidra till ökad kunskap hur den regionala skyddsombudsverksamheten fungerar.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Lena Persson
Handläggare